

DEL DINE
FIDUSER

GIV PLADS
TIL ALLE

9 ud af 10 forældre mener, at debat om børnenes trivsel og problemer i klassen er det vigtigste indhold på et forældremøde.

Undersøgelse om forældrenetværk,
Det Kriminalpræventive Råd og
TrygFonden, 2012

LÆRERVEJLEDNING TIL INDSKOLINGEN

Samspillet

45 eller 90 minutter?

Samspillet kan spilles på to forskellige måder, der er beregnet på henholdsvis 45 minutter eller 90 minutter. Forløbet af begge versioner er indledende diskussioner mellem forældrene, der fører frem til fælles forældreftaler.

Den korte version sætter dialogen hurtigt i gang ud fra en række genkendelige dilemmaer om vigtige emner. Med udgangspunkt i dilemmakort og tilhørende svarmuligheder fortæller forældrene, hvordan de ville håndtere dilemmaet, hvilket efterfølges af en fælles diskussion. Denne version kræver tændstikker, som ikke er inkluderet i spillet!

Den længere version giver tid til en mere åben dialog om de emner, som optager forældrene mest. Her suppleres dilemmakortene af billedkort og blanke kort til forældrenes egne emner. Med kortene sættes forældrene i gang med at dele forskellige synspunkter på de problematikker, som kommer på bordet. Denne version kræver blyanter, som ikke er inkluderet i spillet!

Sådan kommer du i gang

1. Beslut, om der skal spilles i 45 minutter eller 90 minutter. Husk tændstikker til versionen beregnet til 45 minutter eller blyanter til versionen beregnet til 90 minutter.
2. Sæt dig ind i spillereglerne og arket til forældreftaler. Tag en kopi af aftalearket, som du selv kan udfylde og evt. udlevere til forældrene. Tag evt. kopier af de kort, som forældrene skal spille med og evt. også af spillereglerne.
3. Gå ind på forældrefiduser.dk, hvor du finder en introduktionsvideo om forældresamarbejde, mere information, flere konkrete redskaber og gode råd.

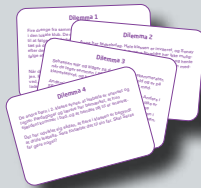
På forældrefiduser.dk er der svar på mange af de spørgsmål, som forældrene kan tænkes at stille på forældremødet. Der er også fiduser til konkrete aktiviteter, som forældrene kan arrangere for at skabe et godt sammenhold med plads til alle.

Spilleregler for Samspillet (45 minutter)

Hver gruppe skal bruge

Tre tændstikker til hver forælder

Fire forskellige dilemmakort

Fire tilhørende svarkort.

1

Forældrene inddeles i grupper af 4-6 deltagere. Undgå forældrepar i samme gruppe, og bland gerne forældrene, så de ikke kender hinanden på forhånd. Hver forælder præsenterer sig kort, og gruppen vælger en ordstyrer.

2

Ordstyreren **læser et dilemmakort op**. Gruppen får et øjeblik til at tænke over dilemmaet, inden de tre svarmuligheder læses op.

3

Med tændstikker viser hver forælder, hvilken svarmulighed som han/hun er **mest enig i**:

- Ingen tændstikker = Jeg er slet ikke enig i nogen af svarene.
- En tændstik = Jeg er mest enig i svar nr. 1.
- To tændstikker = Jeg er mest enig i svar nr. 2.
- Tre tændstikker = Jeg er mest enig i svar nr. 3.

4

Gruppen tager en runde, hvor hver forælder giver en kort **begrundelse** for sit valg.

5

Når runden er færdig, spørger ordstyreren gruppen: **"Hvad kunne man ellers have gjort?"**

6

Gruppen fortsætter på samme måde med resten af de fire kort. Brug 5 minutter på hvert dilemma

7

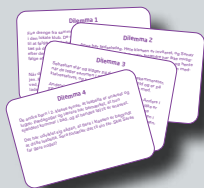
Efter 20 minutter **samles alle grupper igen**. Ordstyreren i hver gruppe giver en kort opsummering af snakken i sin gruppe. Forældrene lytter til hinanden, men der åbnes ikke for diskussion.

8

Efter runden fortsætter I med at beslutte **forældreaftaler**, som forældrene kan skabe fælles opbakning til.

Spilleregler for Samspillet (90 minutter)

Hver gruppe skal bruge

Fire forskellige dilemmakort

Fire forskellige billedkort

Fire blanke kort

En blyant til hver forælder

1

Forældrene inddeles i grupper af 4-6 deltagere. Undgå forældrepar i samme gruppe, og bland gerne forældrene, så de ikke kender hinanden på forhånd. Hver forælder præsenterer sig kort, og gruppen vælger en ordstyrer.

2

Alle de forskellige kort fordeles på bordet. Gruppen bruger to minutter på, at **hver forælder vælger et kort** med et emne, som han/hun har lyst til at tale med de øvrige forældre om. Man kan vælge et dilemmakort, et billedkort eller selv skrive et emne på et blankt kort.

3

De valgte kort samles og **lægges med bagsiden op**. Resten af kortene lægges væk.

4

På tur trækker en fra gruppen **et kort fra bunken**. Kortet læses højt, eller billedet beskrives. Den forælder, der trak kortet udtrykker kort sin umiddelbare mening. Derefter fortsætter kortet bordet rundt til alle har udtrykt deres meninger.

5

Når runden er færdig, bruges fem minutter på at drøfte **forældregruppens rolle og ansvar** i forhold til emnet. Derefter tager næste forælder et nyt kort, og forløbet gentager sig

6

Efter 30 minutter skal grupperne runde af. Hver gruppe vælger det **kort, der gav anledning til den bedste snak**.

7

Alle grupper samles igen. Hver ordstyrer fortæller på tur om deres drøftelser og det kort, som de har valgt. Mellem hver tur er der tid til korte kommentarer fra resten af forældrene.

8

Efter runden fortsætter I med at beslutte **forældreaftaler**, som forældrene kan skabe fælles opbakning til.

FORÆLDRE
FIDUSER.DK

SKAB
SAMMENHOLD
I KLASSEN

Forældrefiduser.dk er lavet i et samarbejde mellem
Det Kriminalpræventive Råd, Skole og Forældre samt TrygFonden.

Sådan sættes spillet i gang

Start med at introducere Samspillet og fortælle forældrene om formålet med spillet. Det giver mere tryghed og velvilje blandt forældrene at vide, hvad de skal være med til og hvorfor. Du kan lade dig inspirere af disse formuleringer:

Mens forældrene spiller, kan du gå rundt mellem grupperne og lytte med.

Lad det primært være dem, som taler sig frem til løsninger ved at lytte aktivt og virke nysgerrig uden at lægge dem ordene i munden.

"Jeg har valgt, at forældremødet i dag skal handle om, hvordan I som forældre sammen kan bidrage til, at alle børn i klassen trives. Alle forældre ønsker børn, der trives i skolen. Jeg har aldrig mødt en forælder, som ikke ville sit barn det bedste. Børn er meget opmærksomme på hinanden, og jeres barn trives bedst i en klasse, hvor alle har det godt og er med i fællesskabet - også uden for skoletiden."

"Selv om I ikke er med børnene i skole hver dag, så spiller I en stor rolle for rigtig mange af de ting, der sker i skolen blandt jeres børn. Fordi jeres børn jo spejler jer. Når I er positive over for skolen, lærerne, klassekammerater og deres forældre, så vil jeres barn også være det. Forældre smitter! Man kan sige, at I er de usynlige klassekammerater. Hvis I holder en god tone og samarbejder konstruktivt, så er I gode usynlige klassekammerater."

"Et godt forældresamarbejde omkring jeres barns klasse handler om, at I taler sammen og er åbne for at lære hinanden at kende. Det handler også om at lave aftaler om fx fødselsdage, legeaftaler, håndtering af konflikter eller mobning osv."

"I skal spille et spil - Samspillet - som handler om nogle af de emner, forældre kan komme til at tage stilling til og om at lave nogle fælles forældreaftaler, som er gode for klassens fællesskab."

Det kan være en god ide at **understrege den gode omgangstone**, inden spillet går i gang:

"Spillet handler om at dele jeres forskellige synspunkter og at sætte sig i hinandens sted. I hverken kan eller skal være enige alle sammen, men I skal være gode til at tale om tingene og være gode til at samarbejde."

Gennemgå reglerne for den valgte version af Samspillet og giv evt. hver gruppe en kopi med reglerne. Hver gruppe placeres ved et bord og går i gang med spillet.

SKOLE
OG
FORÆLDRE

TrygFonden

DEL DINE
FIDUSER

GIV PLADS
TIL ALLE

Fælles forældreaftaler

Forældreaftaler er en vigtig del af forældresamarbejdet omkring klassen. Derfor følger Samspillet op på forældrenes diskussioner med fælles forældreaftaler. Sådan gør du:

8 ud af 10 forældre mener, at et stærkt samarbejde mellem forældrene i klassen er nødvendigt for at give børnene en god skoletid.

Undersøgelse om forældrenetværk,
Det Kriminalpræventive Råd og
TrygFonden, 2012

Giv forældrene en introduktion til forældreaftaler

Du kan lade dig inspirere af følgende formuleringer:

"I har haft gode snakke rundt i grupperne, og nu skal vi se om der er grundlag for at lave forældreaftaler."

"Formålet er ikke at finde den perfekte måde at gøre tingene på, men at aftale rammerne, så I ved, hvor I har hinanden. Det skal være rammer, som alle kan leve med og som er gode for klassens sammenhold og trivsel. På næste forældremøde kan vi tage op, om de har fungeret efter hensigten, om de skal laves om og om der er behov for aftaler på flere områder."

"Forældreaftaler er en hjælp for alle, fordi man ved, hvad man kan forvente af hinanden. Som barn er det trygt, at der er klare og tydelige rammer, som alle forældre bakker op om. Som forælder er det praktisk, at der er rammer at følge."

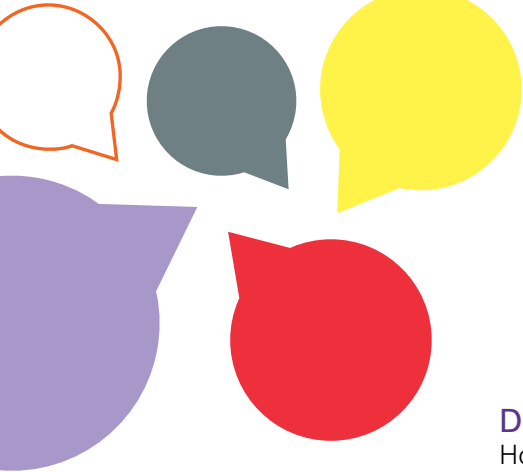
"Der er undersøgelser, som viser, at hvis klassen har fælles aftaler for, hvordan man fx sørger for, at alle børn leger sammen på kryds og tværs, eller hvordan man holder børnefødselsdag, så skaber det tryghed og trivsel for både klassens børn og for de voksne. I undgår nogle af de misforståelser, som kan blive til konflikter."

Tag afsæt i de diskussioner, som Samspillet medfører

Træk emner ud, som kunne give anledning til en aftale blandt forældrene. Brug aftalearket til at gennemgå de pågældende emner eller øvrige emner. Alle forældre kan komme med forslag til forældreaftaler, men vær indstillet på, at der ikke er tid til at diskutere alle emner.

FORÆLDRE
FIDUSER.DK

Driv forældrenes diskussion fremad

Hold fokus på at nå frem til konkrete aftaler. Støt også forældre, som ikke selv tager ordet, til at komme med forslag og tanker. Afslut eventuelt diskussioner, der trækker ud for længe.

"Kan I blive enige om, at...? Er I andre enige i det, der lige blev sagt?"

"Hvis vi skal sammenfatte det, så handler det altså om, at..."

Sørg for at notere forældreaftalerne

Brug din kopi af aftalearket, eller få en af forældrene til at skrive aftalerne ned.

Gennemgå forældreaftalerne

Læs forældreaftalerne op, og fortæl, at du lægger aftalerne ud på klassens ForældreIntra. Send dem gerne direkte til de forældre, som ikke kunne være til stede på mødet.

Vis sammenhængen

Afslutningsvis er det en god idé at gentage formålet med Samspillet og illustrere det ved at koble drøftelserne sammen med de iagttagelser, som du har gjort dig i løbet af diskussionerne.

"De situationer, som I har snakket om i grupperne, kan være svære at løse. Det er sjældent, at der kun findes én god løsning. Netop derfor er det vigtigt, at I forældre møder hinanden åbent og anerkendende, når I taler om de svære emner. Det er meget nemmere, når I kender hinanden og forstår hinandens synspunkter. Det håber jeg, at vi har hjulpet hinanden med i dag."

"Jeg vil opfordre jer til at se hinanden som samarbejdspartnere, for I kan have rigtig stor indflydelse på klassens sammenhold. I kan finde masser af inspiration til forældresamarbejde på forældrefiduser.dk. Her er konkrete fiduser fra forældre til forældre om aktiviteter, hvor alle kan være med. Her er gode råd til legegrupper og rigtig meget mere."

Forældreaftaler

Fødselsdage

Hvem skal inviteres med til fødselsdage? • Alle inviterer alle • Drengene inviterer drenge • Piger inviterer piger • Andre forslag?	Forældreaftale:
Holder klassen fælles fødselsdage? • Nej • Ja, en gang om måneden • Ja, to gange om året • Andre forslag?	Forældreaftale:
Hvad er prisniveauet for gaver? • 25 kroner • Andre forslag?	Forældreaftale:
Flere forslag til fødselsdage: • Køber vi fælles gaver? • På hvilket klokkeslet slutter en fødselsdag? • Arrangerer vi fælles transport? • Andre forslag?	Forældreaftale:

Legegrupper

Skal vi have legegrupper? • Ja • Nej	Forældreaftale:
Hvordan sammensætter vi legegrupperne? • Tilfældigt • Lige mange piger og drenge • Børn der ikke plejer at lege sammen • Andre forslag?	Forældreaftale:
Flere forslag til legegrupper • Hvor tit mødes grupperne? • Skal der være fælles transport og spisning? • Hvor ofte laver vi nye legegrupper? • Andre forslag?	Forældreaftale:

Omgangstone mellem børnene

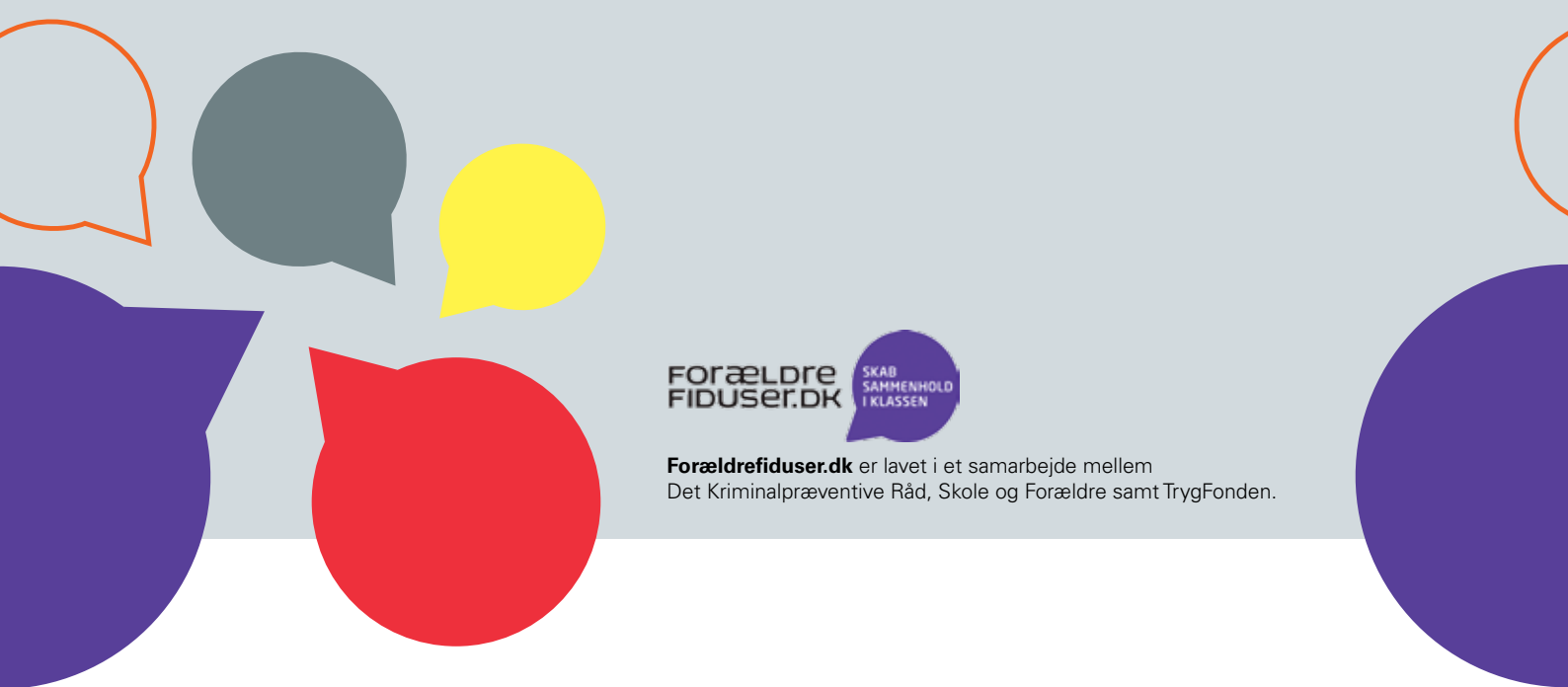
Stiller vi krav til omgangstenen blandt børnene? • Ja • Nej	Forældreaftale:
Flere forslag til omgangstenen blandt børnene: • Hvor går grænserne for børnenes omgangstone? • Andre forslag?	Forældreaftale:

Dialog og samvær blandt forældrene

Hvornår og hvordan kontakter vi hinanden? • Pr. telefon, når børnene vil lave legeaftaler? • Pr. telefon ved konflikter mellem børnene? • Pr. møde ved drilleri og mobning ? • Andre forslag?	Forældreaftale:
Flere forslag til samvær: • Skal vi arrangere udflugter og fælles oplevelser? • Skal vi lave Aktivitetsgrupper? • Andre forslag?	Forældreaftale:

Andre emner

Forslag til andre emner: • Skal vi have regler om mobiltelefoner? • Skal vi have en klassekasse? • Andre forslag?	Forældreaftale:
---	-----------------

Forældre
FIDUSER.DK

SKAB
SAMMENHOLD
I KLASSEN

Forældrefiduser.dk er lavet i et samarbejde mellem
Det Kriminalpræventive Råd, Skole og Forældre samt TrygFonden.

SKOLE
OG
FØRÆLDRE

TrygFonden

Fravær

Lektier

Mobil-
telefon

Mobning

Dilemma 1

Fire drenge fra samme 3. klasse går til fodbold sammen i den lokale klub. De elsker fodbold. Forældrene skiftes til at følge dem derhen. Daniel går også i klassen og bor tæt på de fire klassekammerater. Han står og kigger efter dem, hver gang de tager af sted og er begyndt at følge efter dem.

Når de spiller fodbold, står han og kigger ved sidelinjen. Peters mor har set ham stå der flere gange, og hun ved, at Daniels forældre ikke har råd eller overskud til at lade ham deltage. Skal hun gøre noget?

Dilemma 2

Anna har fødselsdag. Hele klassen er inviteret, og Sonay vil frygtelig gerne med. Sonays forældre har ikke mulighed for eller overskud til at følge hende derhen og hente hende, og de kender ikke traditionen med, at man medbringer en lille gave. Skal nogen hjælpe Sonay?

Dilemma 3

Sebastian står og kigger på de andre klassekammerater, når de leger sammen i SFO'en. De spiller bold og er på klatrestativet, og han er ked af, at han ikke er med.

Anders' mor har bemærket det, når hun henter Anders i SFO'en. Hun spørger Anders, hvorfor Sebastian ikke er med. Anders svarer: "Ham gider vi sgu da ikke lege med." Anders' mor synes generelt, at omgangstonen i klassen er blevet hård, og hun er chokeret over sin søn, men skal hun gøre noget?

Dilemma 4

De andre børn i 2. klasse synes, at Isabella er snavset og lugter. Pædagoger og lærere har bemærket, at hun sjældent kommer i bad, og at hendes tøj tit er snavset.

Det har udviklet sig sådan, at flere i klassen er begyndt at drille Isabella. Sara fortæller det til sin far. Skal Saras far gøre noget?

Lad os tale om...

Lad os tale om...

Lad os tale om...

Lad os tale om...

Svarkort til dilemma 1

A. Peters mor synes, at det er synd for Daniel, men gør ikke noget. Hun er bange for, at hans forældre vil opleve det som et nederlag, hvis hun blander sig.

B. Peters mor taler diskret med fodboldklubben om mulighed for at lade Daniel deltage uden at betale kontingent ("friplads"). Derefter taler hun med Daniels forældre.

C. Peters mor går til Daniels forældre og fortæller dem, at hun og de andre forældre gerne vil tage Daniel med til fodbold, hvis han starter i klubben. Hun fortæller samtidig om, at der måske er mulighed for en friplads.

Svarkort til dilemma 2

A. Annas mor kan ringe og snakke med Sonays forældre og tilbyde at sørge for, at Sonay bliver fulgt til og fra fødselsdagen af en anden forælder. Annas mor forbereder Anna på, at Sonay ikke medbringer en gave.

B. Alle forældre kan hjælpe Sonay. For eksempel ved at sørge for, at Sonay følges til fødselsdagen med en klassekammerat, og at Sonay kommer med som afsender på klassekammeratens gave.

C. Læreren kan følge op på de fælles besluttede fødselsdagsregler, hver gang der inviteres til fødselsdag, og hvis han/hun oplever, at nogle klassekammerater ikke deltager.

Svarkort til dilemma 3

A. Anders' mor spørger Anders om, hvorfor han siger sådan om Sebastian. Hun gør ikke mere ved det.

B. Anders' mor siger, at hun ikke vil acceptere, at Anders siger sådan om nogen. Hun arrangerer, at Anders får en legeaftale med Sebastian.

C. Anders' mor taler med klasselæreren om, hvad hun selv har set, og hvad Anders har sagt. Så er resten op til læreren.

Svarkort til dilemma 4

A. Saras far fortæller klasselæreren, hvad Sara har fortalt ham om Isabella. Saras far foreslår, at det kunne være en opgave for sundhedsplejersken på skolen at tale med Isabella og hendes forældre om krav til hygiejne.

B. Saras far foreslår klasselæreren, at klassen tager personlig hygiejne op som tema, og at forældrene informeres om, hvad klassen har beskæftiget sig med.

C. Saras far skriver et brev til kommunen om Isabellas situation, så kommunen kan undersøge, om alt er ok hjemme hos Isabella og eventuelt sætte ind med hjælp.